

עת"א 52023/09/17 - ג'מאל שעבי, נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 52023-09-17 שעבי(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר	ג'מאל שעבי,
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסיר נגד ההחלטה המנהלית בעניין תנאי החופשה. העותר מבקש להורות על ביטול התנאי האוסר על העותר לשהות בתחום העיר שפרעם במהלך החופשה.

נימוקי העתירה

- העותר ריצה עד כה 16 שנה מתוך תקופה של עשרים שנה שנגזרה עליו, רווק, תושב שפרעם.
- העותר שוהה כעת בכלא חרמון. קודם לכן הוחזק בכלא השרון כאסיר שיקום. מצוי בסבב חופשות תקופה ארוכה, במהלכה יצא לעשרות חופשות ושמר על הכללים ותנאי החופשה.
- הרחקתו ממשפחתו הגרעינית לתקופה כה ארוכה איננה מועילה לאיש ויש בה אך לפגוע בחיזוק הקשר בין העותר לבין משפחתו.
- בעבר לא היתה מניעה לעותר לשהות בעיר שפרעם במהלך החופשה אולם מאז 2013 החליטה להוסיף תנאי זה.
- העותר מפנה לשתי החלטות שניתנו על ידי מותבים שונים, בהם נדון התנאי של הכניסה לשפרעם. בית המשפט הורה למשטרה לבחון את נחיצותו של התנאי, ובהחלטה אחרת קבע בית המשפט כי מדובר במידע כללי שככל הנראה יהיה רלוונטי לאורך שנים, גם לאחר מועד שחרורו הצפוי של העותר - שנת 2021.
- הסכסוך שהתפתח בין שתי המשפחות עקב האירוע הפלילי בגינו נשפט העותר למאסר, הגיע לקיצו עם עריכת סולחה בין שתי המשפחות.

העותר הינו אסיר פלילי, מרצה עונש מאסר של 20 שנה ו - 5 חודשים לאחר שהורשע בעבירות של הריגה, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, החזקת נשק. מסווג לקטגוריה ב/1 משטרה.

כתב התשובה

הגורם המנהלי דן בבקשת האסיר לשינוי תנאי החופשה ובדק את הבקשה מול יחידת השטח. הוחלט כי בשל המסוכנות הגבוהה, ההחלטה להרחקה משפרעם עומדת בעינה.

בתום הדיון שנערך במעמד הצדדים ביום 7/11/17, לאחר עיון במידע הסודי שהוגש, ניתנה החלטה המורה למשיבה לפרט יותר בעניין לגבי הנושאים שפורטו בחוות הדעת העדכנית של משטרת ישראל.

בכתב תשובה משלים שהגישה המשיבה, צויין כי בעקבות הדברים שנאמרו במעמד הדיון, נבדקה בשנית בקשת העותר לשינוי תנאי חופשה על ידי גורמי הערכה באח"מ/קמב"ס והוחלט כי המניעה המשטרית עומדת על כנה. הערכת יחידת השטח היא כי ביקורו של העותר בעיר שפרעם בעת החופשה, יפגע ברגשות משפחת הקורבן ויגרום להתרסה מול משפחת הקורבן, הדבר עלול לגרום לכך שהסכסוך יתלהט עד כדי פיצוץ וסיכון חיי אדם.

ב"כ העותר הגיש מנגד הודעה לבית המשפט לפיה אחיו של הקרבן שלח הודעה ובה הוא מודיע כי משפחת הקורבן איננה מתנגדת לכך שהעותר ישהה בחופשותיו בשפרעם.

לשון ההודעה: **"היה סולחה ובסדר אין לנו בעיה עם משפחת שעבי הכל בסדר"**.

דין

תקנות בתי הסוהר קובעות כי חופשה איננה זכות מוקנית אלא טובת הנאה, שהקנייתה נתונה לשיקול דעת מנהל בית הסוהר. הכללים להתוויית שיקול הדעת נקבעו בפקודות שב"ס. בין שיקולים אלה נמנה גם פוטנציאל הסיכון.

כאשר אסיר מסווג לקטגוריה ב/1, משמעות הדבר היא שהוא משתייך לקבוצת אסירים שכל יציאה שלהם לחופשה מותנית באישור אח"מ/קמב"ס.

עניינה של העתירה הוא אופן מימוש טובת הנאה של חופשה.

שב"ס רשאי להעתיק את החופשה בתנאים, תוך שהוא מאזן בין צרכי האסיר לבין אינטרסים של טובת ושלומו הציבור. לא לחינם נקבע בפקודות שב"ס כי כל חופשה תותנה בתנאים מבין אלה המנויים בנספח ל"פקנ"צ החופשות".

כאשר מדובר באופן מימוש טובת הנאה ולא בעצם הענקתה, נטיית בית המשפט להתערב תהיה מינימאלית ושמורה למקרים חריגים ויוצאים מן הכלל (ראה והשווה רע"ב 6868/17 **יעקב ישייב נ' שב"ס**, החלטת השופטת ברון מיום 7/11/17).

מתוך חוות הדעת העדכנית של הגורם המקצועי - המוסמך להעריך את שאלת המסוכנות, עולה כי אכן התקיימה סולחה בין המשפחות, הליך שהוא מקובל בעדה אליה משתייכות המשפחות. גורמי השטח מציינים כי עדיין קיימת רגישות ומתיחות בין המשפחות למרות הסולחה. העותר הינה אדם בלתי צפוי ואלים במיוחד, אשר לו ולמשפחתו נגישות גבוהה לאמל"ח ואף מעורבות באירועי ירי בגזרת שפרעם. משפחת הנרצח טוענת עדיין למתיחות, אפילו מפגש אקראי בין האסיר לבין קרובי משפחת הקורבן בשפרעם עלול להביא להתדרדרות ואירועי אלימות. הלכי הרוח מצביעים על מתיחות נסתרת למרות הסולחה.

הזהירות אותה נוקטת משטרת ישראל, שהיא הגוף האמון על שלום הציבור, מוצדקת בנסיבות העניין.

העתירה נדחית.

ניתנה היום, ב' כסלו תשע"ח, 20 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.